

Regeringens proposition

2002/03:68

Tullfrihet för vissa vapen och militär utrustning, m.m. Prop.
2002/03:68

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 april 2003

Göran Persson

Leif Pagrotsky
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett antal lagändringar i syfte att anpassa den svenska lagstiftningen till rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning¹.

EU:s medlemsstater har genom denna förordning avsett att på gemenskapsnivå reglera tullfrihet för vissa vapen och militär utrustning som skall användas av medlemsstaternas militära försvar.

Tidigare har tullfrihet för viss militär utrustning reglerats genom nationell lagstiftning. Denna nationella kompetens upphörde då rådets förordning trädde i kraft. De nationella bestämmelser som hittills har reglerat tullfrihet för militär utrustning måste därför upphävas eller ändras. De föreslagna lagändringarna syftar således till att anpassa den svenska lagstiftningen till den nya EG-förordningen genom att upphäva en bestämmelse i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. (tullfrihetslagen) samt att införa hänvisningar till rådsförordningen i tullfrihetslagen och i lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m. Samtidigt genomförs vissa ändringar av rent lagteknisk natur för att uppdatera vissa hänvisningar till EG-rättsakter.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2003.

I propositionen föreslås vidare att riksdagen skall godkänna avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter och att sekretariatet för den internationella arbetsgruppen, dess tjänstemän och sakkunniga som anlitas av

¹ EGT L 25 av den 30.1.2003. Celex nr 32003R150

sekretariatet samt familjemedlemmar som ingår i dessa personers hushåll Prop. 2002/03:68
skall åtnjuta den immunitet och de privilegier som följer av avtalet.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	8
3	Ärendet och dess beredning	9
3.1	Tullfrihet för vissa vapen och militär utrustning	9
3.2	En internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter	9
4	Bakgrund	11
4.1	Lagstiftningen om tullfrihet för militär utrustning	11
4.2	Överträdelseärendena	11
4.3	Förhandlingarna om rådsförordningen	12
4.4	Huvuddragen i rådets förordning (EG) nr 150/2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning	13
5	Den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter	16
5.1	Kostnader	17
6	Avtalet om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter	18
7	Behov av riksdagsbehandling	21
7.1	Lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	21
7.2	Lag om ändring av lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.	23
7.3	Godkännande av avtalet om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter	24
7.4	Lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	24
8	Författningskommentarer	26
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.	26
8.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.	26
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 april 2003	27
Bilaga 1	Avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter	28

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.,
2. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.,
3. godkänner avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter,
4. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 och 7 §§ lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelser om frihet från tull i vissa fall finns i rådets förordning (EEG) nr 918/83 av den 28 mars 1983 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse. Bestämmelser om tullförmåner finns även i handelsöverenskommelser som Europeiska gemenskaperna (EG) har ingått. Bestämmelser om ursprung som medför förmånsbehandling för varor finns i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.

Bestämmelser om skydd mot dumpad eller subventionerad import finns i

Föreslagen lydelse

1 §

Bestämmelser om frihet från tull i vissa fall finns i rådets förordning (EEG) nr 918/83 av den 28 mars 1983 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse. *Bestämmelser om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning finns i rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning.* Bestämmelser om tullförmåner finns även i handelsöverenskommelser som Europeiska gemenskaperna (EG) har ingått. Bestämmelser om ursprung som medför förmånsbehandling för varor finns i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.

Bestämmelser om skydd mot dumpad eller subventionerad import finns i

- rådets förordning (EEG) nr 2423/88 av den 11 juli 1988 om skydd mot dumpad eller subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska ekonomiska gemenskapen, och
- kommissionens beslut nr 2424/88/EKSG av den 29 juli 1988 om skydd mot dumpad eller subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska kol- och stål gemenskapen.
- rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, och
- rådets förordning (EG) nr 2026/97 av den 6 oktober 1997 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

Bestämmelser om annan marknadsstörande import än dumpad eller subventionerad import finns i

- rådets förordning (EG) nr 517/94 av den 7 mars 1994 om gemensamma regler för importen av textila produkter från vissa tredje länder som inte täcks av bilaterala avtal, protokoll eller andra arrangemang eller av särskilda gemenskapsregler om import,
- rådets förordning (EG) nr 518/94 av den 7 mars 1994 om gemensamma regler för importen, och
- rådets förordning (EG) nr 519/94 av den 7 mars 1994 om gemensamma regler för import från vissa tredje länder.

I denna lag finns kompletterande bestämmelser till de i första, andra och tredje styckena angivna bestämmelserna.

7 §²

Regeringen får meddela föreskrifter om tullfrihet för

1. förnödenheter och proviant som medförs eller tas ombord på transportmedel som går i utrikes trafik, om varorna är avsedda för transportmedlet eller för besättning eller passagerare, och

2. varor som införs av en person som återvänder hit efter att på grund av sitt arbete ha vistats i tredje land under en längre tid, och

3. varor som förtullas för Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller för Försvarets radioanstalt och som skall användas för militärt ändamål eller varor som skall användas i landet för tillverkning eller underhåll av produkter för sådant ändamål.

2. varor som införs av en person som återvänder hit efter att på grund av sitt arbete ha vistats i tredje land under en längre tid.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

² Senaste lydelse 1997:1191.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen finns föreskrifter om

I rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen *och i rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning* finns föreskrifter om

- gynnsam behandling i tullhänseende,
- varors ursprung,
- tullvärde,
- autonoma undantagsbestämmelser angående nedsättning av eller befrielse från importtull för vissa varor,
- tullförfaranden med ekonomisk verkan,
- gynnade förfaranden, och
- återbetalning och eftergift av tull.

I denna lag finns vissa kompletterande bestämmelser till de i första stycket angivna bestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Sekretariatet för den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter, dess personal, arbetsgruppens ordförande och övriga medlemmar samt familjemedlemmar som ingår i dessa personers hushåll skall åtnjuta den immunitet och de privilegier som följer av avtalet den 9 april 2003 mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer och tillämpas beträffande befrielse från skatter och avgifter, med undantag av bestämmelserna om skatteplikt vid förvärv av motorfordon, från den 1 januari 2003.

3 Ärendet och dess beredning

3.1 Tullfrihet för vissa vapen och militär utrustning

Den 21 januari 2003 antogs rådets förordning (EG) nr 150/2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning. Förordningen har direkt tillämpning i svensk rätt och skall tillämpas från och med den 1 januari 2003. Sverige har dessförinnan hävdat nationell lagstiftningskompetens på området. Antagandet av rådsförordningen innebär att gemenskapen nu har kompetens att lagstifta på området. De nationella bestämmelser som reglerat tullfrihet för militär utrustning är inte längre tillämpliga och bör därför upphävas.

Tullverket, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, Inspektionen för strategiska produkter, Rikspolisstyrelsen, Kommerskollegium och Sveriges Försvarsindustrieförening har getts tillfälle under hand att lämna synpunkter på lagförslagen.

3.2 En internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter

Regeringen anser att diskussionen om globala gemensamma nyttigheter innebär nya möjligheter att tillsammans med internationella institutioner, andra länder, näringsliv, m.fl. lyfta fram behovet av ett ökat ansvarstagande för gränsöverskridande frågor. Mot den bakgrunden föreslog Sverige tillsammans med Frankrike i samband med den internationella konferensen för utvecklingsfinansiering i Monterrey 2002, att en oberoende internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter – The International Task Force on Global Public Goods – skulle inrättas. Då initiativet togs väl emot lanserades initiativet samband med Världstoppmötet om hållbar utveckling som hölls i Johannesburg hösten 2002. Under hösten 2002 fortsatte förberedelserna och Sverige och Frankrike har nu enats om arbetsgruppens sammansättning och arbetsformer.

Gruppen skall bestå av 15 högt respekterade och obundna personer med erkänd kompetens inom de olika områden gruppen skall fokusera på. Gruppen skall i sitt arbete bistås av ett sekretariat som skall förläggas till Stockholm. Sekretariatets verksamhet skall finansieras gemensamt av Sverige och Frankrike och andra givarländer skall inbjudas att bidra. Det har vidare beslutats att sekretariatet administrativt skall inhysas inom Organisation för det globala nätverket för vattenfrågor (GWPO). GWPO åtnjuter immunitet och privilegier i enlighet med dess s.k. värdlandsavtal som godkänts av riksdagen i enlighet med regeringens förslag i

proposition 2001/02:155 och som införlivats i svensk rätt genom en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall (bet. 2001/02:JuU21, rksr 2001/02:248, SFS 2002:621). Arbetsgruppens sekretariat bör således åtnjuta immunitet och privilegier som huvudsakligen motsvarar dem som beviljats GWPO. Synpunkter på avtalet har inhämtats under hand.

Regeringen beslutade den 3 april 2003 att avtalet skulle undertecknas, vilket skedde den 9 april 2003 med reservation för riksdagens godkännande. Avtalet återfinns som bilaga 1.

Lagrådet

De lagändringar som föreslås är av så enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund

4.1 Lagstiftningen om tullfrihet för militär utrustning

Sveriges inträde i EU innebar en genomgripande förändring av förutsättningarna för den svenska tullagstiftningen. Den tullunion, som innefattas i EG-fördraget, innebär att all handel mellan medlemsstaterna i princip är tullfri och att unionen har en gemensam tulltaxa gentemot tredjeland.

Idag utgör EG-rättens regelverk på området kärnan i den svenska tullagstiftningen, vilket innebär att det inte får finnas några nationella föreskrifter som strider mot EG-rätten.

Sedan Sveriges inträde i EU har Sverige, trots den gemensamma tullagstiftningen, fortsatt att tillämpa svensk lagstiftning för tullfrihet för krigsmateriel.

Den svenska tillämpningen har stött sig på artikel 296.1b EG (tidigare artikel 223.1b). Sverige har ansett att denna bestämmelse gett utrymme för undantag från fördragets tullbestämmelser för varor med militära ändamål med hänvisning till nationella säkerhetsintressen.

Enligt artikeln får varje medlemsstat vidta de åtgärder som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i fråga om tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel. Enligt artikeln får dock inte åtgärderna försämra konkurrensvillkoren på den gemensamma marknaden vad gäller varor som inte är avsedda speciellt för militära ändamål.

4.2 Överträdelseärendena

Den 20 december 2001 beslöt kommissionen att inleda två överträdelseförfaranden mot Sverige med anledning av tullbefriad import av materiel avsedd för militära ändamål.

Det ena överträdelseärendet gäller Sveriges skyldigheter enligt gemenskapsrätten. Kommissionen ansåg att Sverige underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 26 EG, artikel 20 i gemenskapens tullkodex³ och därmed också den gemensamma tulltaxan. Artikel 26 EG innebär bl.a. att tullsatserna i den gemensamma tulltaxan skall fastställas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Kommissionen ansåg inte att artikel 296 EG kan vara tillämplig i

³ Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, EGT L 302, av den 19.10.1992, s.1-50, svensk specialutgåva område 2, volym 16, s. 4, Celex nr 31992R2913

tullfrågor, eftersom uttag av tull inte kan anses utgöra ett hot mot en medlemsstats väsentliga säkerhetsintressen.

Det andra överträdelseärendet gäller betalning av utebliven tull från och med 1998 med anledning av att Sverige inte har fullgjort sina skyldigheter enligt gemenskapsrätten.

Diskussioner pågår för närvarande mellan Sverige och kommissionen om dessa överträdelseärenden.

Liknande överträdelseförfaranden har inletts mot samtliga medlemsstater i EU med undantag av Österrike, Frankrike och Irland.

4.3 Förhandlingarna om rådsförordningen

Överträdelseärendena mot de 12 medlemsstaterna föranledde vidare kommissionen att lägga fram ett förslag till EG-förordning med artikel 26 EG som rättslig grund. Förslaget syftade till att på gemenskapsnivå reglera tullfrihet vid import av krigsmateriel från tredjeland. Förslaget fick stöd av majoriteten av de övriga medlemsstaterna.

Under förhandlingarna var Sveriges grundinställning att detta är ett område som inte bör regleras på gemenskapsnivå, med hänvisning till medlemsstaternas nationella säkerhetsintressen. Om det emellertid skulle uppstå en majoritet till stöd för en förordningsreglering framhöll Sverige vikten av att produktlistan över varor undantagna från tull som skall tas ut skulle hållas på en så övergripande nivå som möjligt, att förordningen inte skulle begränsas i tid, att förordningen skulle ges retroaktiv verkan och att nationella säkerhetsintressen skulle beaktas och eventuella revisioner, utformningen av intyg etc. borde anpassas efter medlemsstaternas behov att kunna hemlighålla vissa uppgifter.

Regeringen fick i stora drag gehör för sina synpunkter på förordningen.

För att tillförsäkra skyddet av nationella säkerhetsintressen antogs ett gemensamt uttalande av rådet och kommissionen angående revision och kontroll.⁴

Sverige gjorde även ett separat uttalande som innebär att Sverige fortfarande anser att artikel 296 EG är den korrekta rättsliga grunden.⁵

⁴ 5634/03 ADD 1 PV/CONS 2, ECOFIN 27, addendum till protokoll från 2480:e mötet i Europeiska unionens råd (ekonomiska och finansiella frågor) i Bryssel den 21 januari 2003, s. 3, uttalande av rådet och kommissionen:

”Rådet och kommissionen erinrar om att medlemsstaternas nationella säkerhetsintressen och rätten att åberopa sekretessbestämmelser måste respekteras, när detta är motiverat.

Medlemsstaterna kommer för detta ändamål att, i enlighet med nationella bestämmelser, ombesörja en regelbunden och korrekt kontroll och revision av tillämpningen av denna förordning. Resultatet av revisionerna kommer att rapporteras till kommissionen minst en gång vart sjätte år. Dessa revisioner och de rapporter som de skall leda fram till skall utföras av revisorer som på intet sätt skall vara föremål för inskränkningar, instruktioner eller godkännande av tredje part.

Rådet och kommissionen är eniga om att denna metod kommer att begränsa kommissionens behov av att övervaka tillämpningen av denna förordning genom kontroller på plats.”

⁵ 5634/03 ADD 1, PV/CONS 2, ECOFIN 27, addendum till protokoll från 2480:e mötet i Europeiska unionens råd (ekonomiska och finansiella frågor) i Bryssel den 21 januari 2003, s. 4, uttalande av den svenska delegationen:

4.4 Huvuddragen i rådets förordning (EG) nr 150/2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning

Bakgrunden till och syftet med rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning framgår av föregående avsnitt. Förordningen reglerar villkoren för tullfrihet på vissa vapen och militär utrustning som importerats av eller på uppdrag av medlemsstaternas försvarsmakter från tredje länder.

Enligt förordningens artikel 2.1 skall tullfrihet gälla för import från tredjeland av varor som listas i förordningens bilaga 1 och som importerats av de militära styrkorna, eller på dessas vägnar, i en medlemsstat, enskilt eller i samarbete med andra stater, för att försvara medlemsstaternas territoriella integritet eller vid deltagande i internationella fredsbevarande insatser eller stödinsatser eller för andra militära ändamål, såsom skydd för medborgare i Europeiska unionen i samband med social eller militär oro.

Enligt artikel 2.2 i rådsförordningen skall tullfriheten även gälla delar, komponenter eller underenheter därav som importerats för att ingå i eller monteras ihop med varor som förtecknas i bilagorna I och II. Även delar, komponenter eller underenheter därav som importerats för att användas för reparation, renovering eller underhåll av sådana varor omfattas av tullfriheten. Tullar skall även upphävas för varor som importerats för utbildning eller för testning av varor som inkluderas i bilagorna.

I detta sammanhang bör nämnas att kommissionen förklarade att en ändring även kommer att göras i del A i bilaga 76 till kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.⁶ Detta gör det möjligt för medlemsstaternas tullmyndigheter att bemyndiga privata företag att placera importerad materiel, delar och komponenter för tillverkning,

”Den svenska delegationen anser att tillämpningen av artikel 296 i fördraget är den korrekta rättsliga grunden, men med beaktande av att ett antal medlemsstater kan godta förordningen på grundval av artikel 26 i fördraget, kan delegationen gå med på detta, under två förutsättningar:

– Medlemsstaternas nationella säkerhetsintressen och rätten att åberopa sekretessbestämmelser måste respekteras när det är motiverat. Detta villkor tas upp i rådets och kommissionens gemensamma uttalande i denna fråga.

– Man utgår ifrån att de parallella frågorna om förfaranden vid överträdelse och om retroaktivitet kommer att lösas samtidigt genom att denna förordning antas.”

⁶ 5634/03 ADD 1, PV/CONS 2, ECOFIN 27, addendum till protokoll från 2480:e mötet i Europeiska unionens råd (ekonomiska och finansiella frågor) i Bryssel den 21 januari 2003, s. 4. uttalande av kommissionen.

reparation, renovering eller underhåll av vapen eller militär utrustning under ett särskilt tullförfarande, s.k. bearbetning under tullkontroll. Detta kan ske utan föregående granskning av de ekonomiska villkoren enligt artikel 552 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93. De bearbetade produkterna kan därefter övergå till fri omsättning varvid importtullarna avskaffas i enlighet med rådets förordning (EG) nr 150/2003.

Enligt artikel 2.3 skall varorna i bilaga I och i andra punkten vara föremål för de villkor som anges i artiklarna 21 och 82 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och dess genomförandelagstiftningar. Varorna kommer att stå under särskild kontroll av ett övervakningskontor under tre år efter det att varorna släppts för fri cirkulation.

Artikel 2.4 reglerar de fall då varor som förtecknas i förordningens bilaga 1 används för utbildningsändamål eller inom gemenskapens tullområde av militära styrkor eller andra styrkor för civila ändamål som beror på oförutsedda naturkatastrofer eller andra katastrofer. Sådan användning skall inte anses strida mot den användning för särskilda ändamål som bestäms i punkt 1.

Det är förordningens artikel 3 som reglerar det särskilda intygsförfarande som är ett specifikt förfarande för dessa varugrupper. Varorna som omfattas av förordningen skall åtföljas av ett särskilt intyg som utfärdas av en behörig myndighet för detta ändamål. I Sverige är den behöriga myndigheten Försvarets materielverk (FMV). FMV har för närvarande getts befogenhet att utfärda intyget genom dess regleringsbrev för budgetåret 2003. Regeringen avser även att göra en ändring i förordningen (1994:1605) om tullfrihet m.m. och förordningen (1994:644) med instruktion för Försvarets materielverk för att göra denna ordning bestående.

Intyget skall utfärdas av den behöriga myndigheten i det land för vars militära styrkor varorna är avsedda. Intyget följer med varorna och skall överlämnas till tullmyndigheten när varorna importerats. Enligt artikel 3 kan intyget ersätta den vanliga tulldeklaration som krävs enligt artiklarna 59-76 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92.

Artikel 3.2 ger medlemsstaterna möjlighet att överlämna intyget och de importerade varorna till andra myndigheter om detta krävs med anledning av militära sekretesskäl. Väljer medlemsstaten att utnyttja denna möjlighet skall medlemsstaten ifråga två gånger per år skicka en rapport till tullmyndigheterna i sin medlemsstat angående sådan import. Rapporten skall täcka den sexmånadersperiod som föregår den månad då rapporten skall ges in. I Sverige har man inte ansett det nödvändigt att utnyttja den möjligheten, utan de myndigheter som berörs av den nya ordningen är FMV, som är den behöriga intygsgivande myndigheten, och Tullverket, som tar emot varorna vid import.

Enligt artikel 3.3 kan den databehandling, som medges enligt artikel 292.3 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92, även användas i dessa fall. Artikel 3 gäller i alla tillämpliga delar för importerade varor ur förteckningen i bilaga II.

Förordningens artikel 4 ålägger den behöriga myndigheten som utfärdar intyget, dvs. för Sveriges del FMV, att anmäla varje annan

användning av varorna listade i förordningens bilaga I och artikel 2.2 till tullmyndigheten i den egna medlemsstaten, i Sveriges fall Tullverket. Detta gäller inte användning enligt artikel 2.4.

Enligt artikel 5 skall varje medlemsstat meddela kommissionen vilken myndighet som är behörig att utfärda intyg och ange vilken officiell stämpel myndigheten använder. Medlemsstaterna skall också till kommissionen vidarebefordra namnet på de myndigheter som avses i artikel 3.2. Om varorna kom in i gemenskapen genom en annan medlemsstat än den där intyget utfärdades, skall en kopia av intyget skickas till tullmyndigheten i det land vars behöriga myndighet utfärdade intyget.

Den behöriga myndigheten skall behålla en kopia av intyget och den dokumentation som är nödvändig för att kunna bevisa den korrekta tillämpningen av tullfriheten. Dokumenten skall behållas under en period av tre år från det datum då tullövervakningen upphör.

Enligt artikel 6 skall kommissionen vidare informera medlemsstaterna om varje begäran som väcks av en medlemsstat om ändringar i listan i bilagorna 1 och 2.

Artikel 7 ålägger medlemsstaterna en skyldighet att informera kommissionen om den administrativa tillämpningen av förordningen inom sex månader efter det att förordningen trätt i kraft. Medlemsstaterna skall även inkomma med information om det totala antalet intyg som utfärdats tillsammans med det totala värdet och bruttovikten av de importerade varorna inom tre månader efter varje kalenderår.

Rådsförordningen är tillämplig från och med den 1 januari 2003.

5 Den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter

Arbetsgruppen skall ledas av två ordförande och kommer att bestå av ca 15 högt ansedda personer med erkänd internationell kompetens inom sina respektive områden.

Arbetsgruppens uppdrag blir att undersöka hur de viktigaste globala gemensamma nyttigheterna tillhandahålls i dag samt föreslå hur dessa bättre kan hanteras och finansieras för att bekämpa fattigdomen och bidra till en hållbar utveckling. Den internationella arbetsgruppen skall på grundval av sina rön presentera en slutrapport med rekommendationer och riktlinjer till dem som utformar politiken. Arbetsgruppen skall även bidra till att rekommendationerna får en vid spridning och till fullo beaktas av beslutsfattarna. Gruppens arbete kommer att inledas under första halvåret 2003 och beräknas vara klart 2005. Ett internationellt sekretariat som skall stödja gruppens arbete med analys och administration kommer att etableras i Stockholm.

Upprättande av arbetsgruppen

Arbetsgruppen upprättas formellt genom det bilagda avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering. De båda länderna åtar sig därigenom att bistå med finansiellt stöd. Även andra intressenter, såsom regeringar och internationella organisationer, kommer att inbjudas att samverka och att bidra med finansiellt stöd till arbetsgruppen.

Upprättande av sekretariatet

Sekretariatet kommer att bestå av en direktör, ungefär fyra tjänstemän samt en administratör. De anställda vid sekretariatet kommer att innefatta både svenska och utländska medborgare. I avtalet med Frankrike stipuleras att sekretariatet skall förläggas till Stockholm och att det ankommer på Sveriges regering att ingå de eventuella avtal som krävs för att etablera sekretariatet.

Eftersom arbetsgruppen har ett relativt kort mandat har det inte ansetts befogat att upprätta en ny internationell organisation för detta ändamål. Regeringen föreslår därför ett samarbete med Global Water Partnership Organisation (GWPO), som är en organisation med ett närliggande mandat. Sekretariatet etableras som en del av GWPO:s juridiska person, men med separat identitet, verksamhet, finansiering, redovisning och revision. Detta samarbete regleras genom ett separat avtal mellan regeringen och GWPO som inte är av den beskaffenheten att riksdagens godkännande krävs.

Enligt regeringens bedömning torde de enda kostnader som uppkommer som en direkt följd av denna proposition vara kostnaderna för sådant ekonomiskt bidrag som Sverige skall lämna till sekretariatet enligt avtalets bilaga III, artikel V, dvs. inkomstskatt erlagd för svenskar i sekretariatet. Kostnader som uppkommer med anledning av denna proposition skall tas inom ramen för utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, anslaget 8:1 Biståndsverksamhet, anslagsposten 1 Multilateralt utvecklingsamarbete, delposten 3 Övrigt multilateralt samarbete.

6 Avtalet om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter

Genom avtalet den 9 april 2003 mellan Sverige och Frankrike upprättas den internationella arbetsgruppen, vars sammansättning och arbetsformer bestäms i avtalet. Avtalet reglerar också verksamhetens varaktighet och finansiering. Därutöver regleras i en bilaga frågor om immunitet, privilegier och förmåner på samma sätt som i gängse värdlandsavtal som Sverige sluter med internationella organisationer.

Immunitet för sekretariatet och dess lokaler (Bilaga III, Artikel II, III och VII)

Sekretariatet, dess egendom och tillgångar skall åtnjuta immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden i Sverige. I avtalet åtar sig regeringen att tillse att svenska myndigheter skall vidta nödvändiga åtgärder för att dels ge sekretariatets lokaler och personal säkerhet och skydd, dels garantera att sekretariatet får tillgång till allmän service såsom telefon, radio/telegraf, telefax och posthantering på skäliga villkor. Vidare är sekretariatets arkiv och handlingar som tillhör eller innehas av sekretariatet okränkbara. Slutligen är sekretariatets korrespondens och kommunikationer okränkbara.

Immunitet för sekretariatets personal och för arbetsgruppens ordförande och övriga medlemmar (Bilaga III, Artikel IV, V, VII)

Sekretariatets direktör, tjänstemän och sakkunniga samt arbetsgruppens ordförande och övriga medlemmar, vilka inte är svenska medborgare eller bosatta i Sverige, skall åtnjuta immunitet med avseende på uttalanden och åtgärder de vidtagit i sina funktioner inom arbetsgruppen. Denna immunitet består även efter det att personen lämnat sin tjänst hos sekretariatet. De skall också ha rätt att kräva okränkbarhet för alla handlingar, dokument m.m. som rör sekretariatets verksamhet. De är även befriade från nationell tjänsteplikt. Med detta avses att personalen inte kan tas i anspråk med stöd av totalförsvarsplikten. De själva och deras familjemedlemmar skall vara undantagna från bestämmelser om invandringsbegränsning och utlänningsregistrering. Direktören har skyldighet att till regeringen i förväg namnge dessa tjänstemän och familjemedlemmar samt andra inbjudna personer. Personerna i fråga skall åtnjuta samma privilegier i fråga om valutaväxling som diplomater och vid avslutad anställning i Sverige ha rätt att utföra pengar i samma valuta och upp till samma belopp som de införde till Sverige. De skall även, vid internationella kriser, åtnjuta samma skydd och möjligheter till repatriering för sig själva och sina familjemedlemmar som diplomater.

Direktören och tjänstemän som är svenska medborgare skall åtnjuta immunitet med avseende på uttalanden och åtgärder de vidtagit i sina funktioner inom arbetsgruppen, liksom okränkbarhet för handlingar, dokument m.m. som rör sekretariatets verksamhet. De är även befriade från nationell tjänsteplikt. De själva och deras familjemedlemmar skall vara undantagna från bestämmelser om invandringsbegränsning och utlänningsregistrering

Sakkunniga, arbetsgruppens ordförande och övriga medlemmar som är svenska medborgare eller bosatta i Sverige skall endast åtnjuta immunitet med avseende på uttalanden och åtgärder de vidtagit i egenskap av personal vid sekretariatet, samt okränkbarhet för handlingar, dokument m.m. som rör sekretariatets verksamhet.

På samma sätt som i andra avtal om immunitet och privilegier gäller att dessa förmåner beviljas endast för att sekretariatets mål och syften skall uppnås effektivt och inte för att gynna den enskilde tjänstemannen. Immuniteten kan därför hävas om den anses hindra rättvisans gång. Beslut om hävande av immuniteten fattas i fråga om personal av direktören och i fråga om direktören av regeringen. De personer som åtnjuter immunitet och privilegier enligt avtalet är givetvis skyldiga att följa svenska lagar, om dessa inte inkräktar på de förmåner som har beviljats enligt avtalet.

Befrielse från skatter och avgifter samt andra privilegier (Bilaga III, Artikel II, V)

Det är en etablerad princip inom internationell biståndsverksamhet att bidrag skall användas fullt ut för sitt angivna syfte. Givarna accepterar inte att delar av bidraget tas i anspråk för skatter hos mottagaren. Därför skall sekretariatet, dess egendom, tillgångar, inkomster och intäkter vara befriade från alla direkta skatter. För skatter som utgör avgifter för allmännyttiga tjänster gäller dock inte denna skattebefrielse. Vidare är sekretariatet befriat från att betala socialavgifter och löneskatter för dess tjänstemän samt tull- och importavgifter.

Bestämmelse om befrielse från indirekta skatter i avtalet med Frankrike skiljer sig inte från vad som förekommer i vanliga värdlandsavtal. Bestämmelsen innebär att sekretariatet skall vara befriat från indirekta skatter på varor som inköpts eller tjänster som utförts för sekretariatets verksamhet, i enlighet med reglerna för skatteprivilegier för internationella organisationer, fastställda i svensk lagstiftning avseende indirekt beskattning.

Arbetsgruppens ordförande och övriga medlemmar samt sekretariatets direktör, sakkunniga och tjänstemän är befriade från skyldighet att betala skatt och allmän pensionsavgift i Sverige på lön och ersättningar som betalas ut av sekretariatet. Skattefriheten gäller dock inte svenska medborgare eller personer som var bosatta i Sverige omedelbart före anställningen vid sekretariatet. Vid tillämpningen av artikel V om befrielse från skatt på lön och ersättning, skall begreppet "bosatt i Sverige" innebära skatterättsligt bosatt i Sverige enligt svensk nationell lagstiftning. Vid tillämpning av artikel V i avtalet skall en person emellertid inte anses vara bosatt i Sverige om han eller hon omedelbart före anställningen vid sekretariatet varit anställd av någon internationell

organisation. Regeringen åtar sig att lämna ekonomiskt bidrag till sekretariatet som motsvarar den skatt som betalas för personal som inte är befriade från skatt enligt avtalet. Sekretariatet skall ha rätt att inneha penningmedel och valutor av alla slag och konton i vilken valuta som helst. Sekretariatet skall inte vara föremål för rättsliga bestämmelser om in- och utförelsestrukturer avseende varor som förs in eller ut ur Sverige för tjänstebruk. Varor införda till Sverige får endast avyttras i Sverige på villkor som regeringen godkänt.

Arbetsrätt och socialförsäkringsskydd (Bilaga III, Artikel VI, VIII)

Direktören, tjänstemännen och de familjemedlemmar som ingår i deras respektive hushåll skall omfattas av tillämpliga socialförsäkringar som sekretariatet skall svara för och skall vara undantagna från varje socialförsäkringssystem som har införts genom svensk lag, inbegripet hälso- och sjukvård. Detta skall dock inte gälla för inkomst från förvärvsverksamhet i Sverige vid sidan av sekretariatet. Direktörens och tjänstemännens familjemedlemmar skall ha rätt till svenska sociala trygghetsförmåner om dessa familjemedlemmar var bosatta i Sverige omedelbart före direktörens uppdrag eller tjänstemannens anställning vid sekretariatet.

Avslutande föreskrifter (Artikel 6)

Ändringar i avtalet skall ske genom skriftlig överenskommelse regeringarna emellan. Avtalet kan sägas upp av vardera parten med sex månaders varsel. När arbetsgruppen och sekretariatet löses upp skall inbetalda medel återbetalas till finansörerna i förhållande till deras andel av den totala finansieringen.

Avtalet skall godkännas av parterna i enlighet med deras respektive interna procedurer. Det träder i kraft när parterna har underrättat varandra om att procedurerna har avslutats.

7 Behov av riksdagsbehandling

7.1 Lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Regeringens förslag: En hänvisning till rådets förordning (EG) nr 150/2003 av den 21 januari 2003 om upphävande av importtullar på vissa vapen och militär utrustning införs. Regeringens rätt att meddela föreskrifter om tullfrihet för vissa varor som skall användas för militära ändamål upphävs. Hänvisningarna i 1 § till gemenskapsrättsliga förordningar om import från länder utanför EG uppdateras.

Synpunkter har inhämtats under hand av berörda myndigheter och andra intressenter. *Kommerskollegium* anser att hänvisningen i 1 § endast bör införas om det finns ett klart informationssyfte.

Vad gäller förslaget att upphäva 7 § första stycket tredje punkten har *Tullverket* uppmärksammat frågan om bestämmelsen bör upphävas med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 2003, eftersom rådets förordning (EG) nr 150/2003 antogs med retroaktiv verkan från och med det datumet.

Försvarets radioanstalt har erinrat om vikten av att den nya ordningen kommer att omfatta samma myndigheter och varuslag som den tidigare ordningen.

Skälen för regeringens förslag: Rådets förordning (EG) nr 150/2003 antogs med retroaktiv verkan fr.o.m. den 1 januari 2003. Förordningen är direkt tillämplig i Sverige. De ändringar som nu genomförs är således följdändringar för att anpassa den svenska lagstiftningen till gällande rättsläge. I särskild ordning kommer även den materiella bestämmelsen i 8 a § förordningen (1994:1605) om tullfrihet m.m. att upphävas.

Det finns ett klart behov från informationssynpunkt att hänvisa till den nya rådsförordningen i tullfrihetslagen på samma sätt som har skett med andra EG-förordningar.

Ikraftträdandet av rådsförordningen innebär även att frihet från mervärdesskatt inte längre tillämpas på varorna. I 3 kap. 30 § första stycket mervärdesskattelagen (1994:200) föreskrivs att från skatteplikt undantas sådan import som medför frihet från skatt enligt lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. Enligt 2 kap. 2 § i den sistnämnda lagen medges skattefrihet bl.a. om varorna ifråga omfattas av tullfrihet enligt tullfrihetslagen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. I och med att rådsförordningen trätt i kraft och militär utrustning alltså inte längre omfattas av tullfrihetslagen, består inte heller befrielsen från mervärdesskatt för dessa varor. Det finns inte heller stöd i EG:s mervärdesskatteregler (rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande

omsättningskatter, gemensamt system för mervärdesskatt; enhetlig beräkningsgrund, det s.k. sjätte mervärdesskattedirektivet) för att behålla befrielse av mervärdesskatt för dessa varor.

Regeringen anser inte att bestämmelsen i tullfrihetslagen bör upphävas med retroaktiv verkan som Tullverket har föreslagit.

Vad gäller påpekandet från Försvarets radioanstalt gör regeringen den bedömningen att samma myndigheter och i princip samma varuslag omfattas av förordningen som av 7 § första stycket tredje punkten. Skulle frågan om omfattningen av förordningens tillämplighet bli tvistig är det dock EG-domstolen som har att göra den slutliga tolkningen.

Vidare anser regeringen att det är ändamålsenligt att vid denna revision av paragrafen även ta bort sådana hänvisningar till gemenskapsrättsliga rättsakter som upphört att gälla, och istället införa hänvisningar till de nu gällande rättsakterna.

7.2 Lag om ändring av lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.

Regeringens förslag: En hänvisning till rådets förordning (EG) nr 150/2003 införs.

Tullverket har uttryckt en önskan om att vid behov kunna utfärda tillämpningsföreskrifter för genomförandet av EG-förordningen. *Kommerskollegium* har i sina synpunkter hävdats att en sådan ändring som *Tullverket* har föreslagit inte är nödvändig, eftersom bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 150/2003 skulle kunna definieras som ”autonoma undantagsbestämmelser angående nedsättning av eller befrielse från importtull för vissa varor”, vilket utgör en del av Europeiska gemenskapens tulltaxa enligt artikel 20.3.f i gemenskapens tullkodex (rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen). Det begreppet, liksom tullkodexen, finns redan omnämnt i 1 § lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m. *Kommerskollegium* menar att detta innebär att *Tullverket* redan idag kan utfärda åsyftade föreskrifter enligt 16 § förordningen (1994:1606) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.

Skälen för regeringens förslag: Rådets förordning (EG) nr 150/2003 inför ett system där en behörig myndighet i medlemsstaten, i Sveriges fall FMV, utfärdar ett intyg som följer med de varor som skall omfattas av tullfrihet. Införandet av systemet har krävt en del anpassningar i *Tullverkets* och FMV:s rutiner. *Tullverket* har bedömt att några ytterligare ändringar för närvarande inte krävs, men verket vill kunna ha möjlighet att utfärda föreskrifter om det senare skulle visa sig vara nödvändigt. Eftersom systemet skiljer sig från den normala tullhanteringen och även andra myndigheter, exempelvis FMV, är inblandade i hanteringen, finner regeringen att det är lämpligt att det införs en särskild hänvisning till rådsförordningen i 1 § för att göra det tydligt att tillämpningsföreskrifter får utfärdas enligt 16 § förordningen (1994:1606) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.

7.3 Godkännande av avtalet om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner avtalet om upprättandet av den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter med dess bilaga angående immunitet och privilegier för arbetsgruppens sekretariat och personal.

Skälen för regeringens förslag: Beslutet att förlägga sekretariatet till Stockholm har medfört att Sverige blivit värdland för ett viktigt internationellt initiativ. Sekretariatet bör för att säkra dess verksamhet tillerkännas viss immunitet och privilegier för att på ett från värdlandet oberoende sätt kunna fullgöra sin målsättning. Immunitet innebär att en talan inför domstol eller en ansökan om verkställighet skall avvisas. Privilegier innebär vissa undantag från nationell lagstiftning. Genom avtalet erhåller sekretariatet och dess personal immunitet och privilegier som i huvudsak motsvarar de som gäller för internationella organisationer i Sverige.

7.4 Lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Regeringens förslag: Lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall även omfatta sekretariatet för den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter, dess tjänstemän och sakkunniga.

Skälen för regeringens förslag: För att avtalets bestämmelser om immunitet och privilegier skall bli gällande inför svenska domstolar och myndigheter måste de införlivas med svensk rätt. Frågor om immunitet och privilegier för bl.a. internationella organ och personer med anknytning till sådana organ regleras i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. För att sekretariatet och dess personal skall komma i åtnjutande av immunitet och privilegier enligt avtalet bör lagen kompletteras så att den även omfattar sekretariatet och dess personal. Enligt 4 § åtnjuter vissa, i en bilaga till lagen angivna, organ och personer med anknytning till sådana internationella organ immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Anledningen till att de nya bestämmelserna inte förs in i bilagan till lagen är att arbetsgruppen och dess sekretariat inte utgör en internationell organisation, vilket är en förutsättning för att bestämmelserna skall kunna föras in i bilagan. Således föreslås att en ny

paragraf 4 a § införs i lagen. Immuniteten och privilegierna gäller i den utsträckning som framgår av avtalet. Avtalet skall godkännas av parterna i enlighet med deras respektive interna procedurer. Det träder i kraft när parterna har underrättat varandra om att procedurerna har avslutats.

Den föreslagna lagändringen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer eftersom det för närvarande inte är möjligt att avgöra vid vilken tidpunkt avtalet kommer att träda i kraft. Bestämmelserna om frihet från skatter och avgifter skall tillämpas med retroaktiv verkan från den 1 januari 2003. Undantaget från skatteplikt vid förvärv av motorfordon skall dock inte gälla retroaktivt.

8 Författningskommentarer

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1547) om tullfrihet m.m.

1 §

Paragrafen upplyser om gemenskapsrätt rörande tullfrihet i vissa fall, gemenskapsrätt i form av internationella avtal om bl.a. tullförmåner som EG slutit med andra länder än EU:s medlemsstater samt gemenskapsrätt rörande skydd mot dumpad eller subventionerad import. Ändringarna innebär att en hänvisning till rådets förordning (EG) nr 150/2003 införs i informationssyfte. Förslaget innebär även att hänvisningar i paragrafen till två upphävda gemenskapsrättakter byts ut mot hänvisningar till gällande rättsakter.

7 §

I denna paragraf bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om tullfrihet i vissa fall. I och med att rådsförordningen trätt i kraft föreligger inte längre nationell kompetens att lagstifta om tullfrihet för krigsmateriel, och bestämmelsen i 7 § första stycket tredje punkten bör därför upphävas.

8.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1548) om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan, m.m.

1 §

I paragrafen räknas gemenskapslagstiftning på tullområdet upp. Lagen innehåller vissa kompletterande bestämmelser till rättsakterna. 5 § innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter till utfyllnad av gemenskapsrätten på områden enligt 1 §.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 april 2003

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson J.O., Sommestad, Karlsson H., Nyqvist, Andnor, Nuder, Johansson, Hallengren, Björklund

Föredragande: statsrådet Leif Pagrotsky

Regeringen beslutar proposition 2002/03:68 Tullfrihet för vissa vapen och militär utrustning, m.m.

Avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter

AVTAL mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering om upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter

Konungariket Sveriges regering och Republiken Frankrikes regering, nedan kallade "parterna", har kommit överens om följande:

Artikel 1 Upprättande av en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter

Parterna upprättar härmed en internationell arbetsgrupp för globala gemensamma nyttigheter (nedan kallad "den internationella arbetsgruppen"), som skall verka i enlighet med de direktiv för den internationella arbetsgruppen som bifogas detta avtal som en integrerad del härav (bilaga I). Den internationella arbetsgruppen skall utföra sina analyser och avge sina rekommendationer under fullt oberoende.

Artikel 2 Ledning och sammansättning av den internationella arbetsgruppen

Den internationella arbetsgruppen skall ledas av två ordföranden och bestå av sammanlagt omkring 15 medlemmar. Ordföranden och de övriga medlemmarna skall utses av parterna gemensamt.

Artikel 3 Sekretariatet

1. Den internationella arbetsgruppen och dess båda ordföranden skall biträdas av ett sekretariat, som skall verka i enlighet med den uppdragsbeskrivning för sekretariatet som bifogas detta avtal som en integrerad del härav (bilaga II).

2. Alla sekretariatets beslut skall fattas eller bemyndigas av sekretariatets direktör.

3. Sekretariatet skall förläggas till Stockholm. Sekretariatet och dess personal skall åtnjuta immunitet och privilegier enligt de bestämmelser som bifogas detta avtal som en integrerad del härav (bilaga III).

4. Konungariket Sveriges regering är bemyndigad att för parterna ingå alla de avtal som behövs för att upprätta sekretariatet.

Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

Artikel 4 Verksamhetens varaktighet

Den internationella arbetsgruppen och dess sekretariat skall vara verksamma från den 1 januari 2003 och skall avsluta sin verksamhet senast den 31 december 2005.

Artikel 5 Finansiering och rapportering

1. Vardera parten åtar sig att förse den internationella arbetsgruppen och sekretariatet med medel för deras verksamhet under den internationella arbetsgruppens mandattid, inom ramen för avsatta ekonomiska medel och i enlighet med sina nationella förfaranden och reglerna för beviljande av statliga medel.

2. Den internationella arbetsgruppen får inbjuda andra källor att lämna ytterligare ekonomiska bidrag för dess verksamhet.

3. Alla ekonomiska bidrag skall stå till sekretariatets förfogande.

4. Alla finansiärer av den internationella arbetsgruppens verksamhet skall tillställas samma rapporter om verksamheten och om den finansiella ställningen på årsbasis i enlighet med bestämmelserna i direktiven (bilagorna I och II).

Artikel 6 Slutbestämmelser

1. Detta avtal med bilagor träder i kraft när parterna på diplomatisk väg meddelat varandra att de nationella förfaranden som krävs för avtalets ikraftträdande är avslutade. Avtalet skall upphöra att gälla den 1 januari 2006, såvida det inte förlängs genom skriftlig överenskommelse mellan parterna eller sägs upp i enlighet med punkt 2 i denna artikel.

2. Detta avtal med bilagor får sägas upp när som helst genom skriftligt samtycke av båda parter och skall upphöra att gälla den dag som avtalas i det skriftliga samtycket. Vardera parten får också säga upp detta avtal med bilagor när som helst genom skriftligt meddelande till den andra parten, varvid avtalet skall upphöra att gälla sex månader efter dagen för den andra partens mottagande av meddelandet.

3. Den internationella arbetsgruppen upplöses den dag detta avtal upphör att gälla enligt punkt 1 eller 2 i denna artikel. Vid upplösningen skall eventuella återstående tillgångar återlämnas till parterna och de övriga finansiärerna i proportion till deras respektive totala bidrag.

4. Ändringar av och tillägg till detta avtal och dess bilagor och ytterligare bilagor får göras genom skriftlig överenskommelse mellan parterna.

5. Tvister som kan uppkomma om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal med bilagor skall lösas genom samråd mellan parterna.

Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

Till bekräftelse härav har undertecknade, som vederbörligen bemyndigats därtill av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal.

Upprättat i två exemplar i Paris, den 9 april 2003, på svenska och franska språken, vilka båda texter är lika giltiga.

För Konungariket Sveriges
regering:

För Republiken Frankrikes
regering:

Uppdragsbeskrivning för den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter

I en värld präglad av ömsesidigt beroende kan nationella utvecklingsmål ofta inte uppnås enbart genom nationella åtgärder. Kompletterande samarbete fordras därför på både global och regional nivå för att lokalt eftersträvat utvecklingsresultat skall kunna förverkligas. Under erkännande av detta ömsesidiga beroende har Sverige och Frankrike tagit initiativ till att upprätta en internationell arbetsgrupp vars uppgift är att främja ett ökat utbud av de internationella gemensamma nyttigheter, globala och regionala, som är av avgörande betydelse för utrotningen av fattigdomen och för att nå millennieutvecklingsmålen. I en värld präglad av ömsesidigt beroende är extrem fattigdom och dess många följdverkningar ett bekymmer för alla och det ligger därför i var och ens upplysta egenintresse att se till att alla får ett värdigt liv. Det ligger i vårt gemensamma intresse att säkerställa en hållbar utveckling i alla dess dimensioner, såväl miljömässigt som socialt och ekonomiskt.

Bakgrund

Medan begreppet internationella gemensamma nyttigheter vinner omfattande erkännande i den internationella debatten om utveckling, bemöts konceptet även med frågor och reservation, vilket kräver ytterligare förtydligande och diskussion. Konceptet behandlar frågor av globalt intresse, dvs. för alla gemensamma angelägenheter, och önskemål har framförts om att en förankringsprocess skall inledas vilken kan leda till bättre förståelse för begreppets analytiska såväl som politiskt praktiska relevans och hur detta kan omsättas i konkret politisk handling. Det är mot denna bakgrund som en tidsbegränsad internationell arbetsgrupp, som skall arbeta på ett konsultativt sätt, har upprättats.

Syfte

Den internationella arbetsgruppen skall genomföra sina analyser och ge sina rekommendationer under fullt oberoende. Den skall systematiskt utvärdera och klarlägga begreppet globala och regionala gemensamma nyttigheter samt bedöma vilka gemensamma nyttigheter som bör ges politisk och finansiell prioritet. Utifrån perspektivet att fattigdomen skall minskas samt vårt gemensamma intresse för en hållbar utveckling, skall den internationella arbetsgruppen identifiera prioriterade internationella gemensamma nyttigheter samt ge rekommendationer till beslutsfattare och andra intressenter om hur dessa nyttigheter skall tillhandahållas och finansieras. Den internationella arbetsgruppen skall också lämna förslag om en ansvarsfördelning för uppföljning och övervakning av effektivitet och resultat.

Uppgifter

Uppgift I Definition av internationella gemensamma nyttigheter

Med utgångspunkt från den pågående debatten om internationella eller globala gemensamma nyttigheter bör den internationella arbetsgruppen rekommendera en eller flera praktiskt användbara definitioner av internationella gemensamma nyttigheter. Man bör närma sig denna uppgift med noggrannhet och pragmatism för att överbrygga klyftan mellan den internationella akademiska diskussionen och dem som ansvarar för utformning och genomförande av politiken.

Uppgift II Prioriteringar i utbudet av internationella gemensamma nyttigheter för utveckling

a) Urval av centrala internationella gemensamma nyttigheter

Den internationella arbetsgruppen skall identifiera ett begränsat antal centrala internationella gemensamma nyttigheter vilka skall prioriteras med utgångspunkt ifrån hur de kan hjälpa länder att utrota fattigdom och nå millennieutvecklingsmålen. Urvalet skall göras genom analytiskt arbete och genom medverkan av relevanta intressenter, såsom regeringsrepresentanter, det civila samhället och den privata sektorn. Samspelet mellan de globala och regionala nivåerna och de nationella utvecklingsansträngningarna bör ägnas särskild uppmärksamhet.

b) Lärdomar av tidigare erfarenheter: verksamhet

Den internationella arbetsgruppen bör analysera det existerande institutionella ramverket för fastställande av prioriteringar och tillhandahållande av identifierade internationella gemensamma nyttigheter. Analysen bör också omfatta arbetsfördelningen mellan relevanta intressenter på nationell, regional och global nivå. I syfte att öka utbudet av de identifierade internationella nyttigheterna skall analysen även överväga möjliga förändringar av det internationella systemet.

c) Lärdomar av tidigare erfarenheter: finansiering

Den internationella arbetsgruppen bör utforska ett brett urval av finansieringsmöjligheter, innefattande marknadsskapande, regleringar, privata och offentliga källor, partnerskap och innovativa finansieringsmekanismer. Särskild uppmärksamhet bör också ägnas åt den kunskap och de erfarenheter som kan dras från de internationella gemensamma nyttigheter som för närvarande är väl finansierade genom privata och offentliga källor, både med och utan bistånd. Dessa uppgifter bör genomföras i syfte att ge rekommendationer om lämplig finansiering

och lämpliga arrangemang för de identifierade och prioriterade internationella gemensamma nyttigheterna.

Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

Uppgift III Rekommendationer för framtida handlande

Den internationella arbetsgruppen skall, på grundval av sina rön och i syfte att påskynda fattigdomsminskning och hållbar utveckling genom ökat utbud av internationella gemensamma nyttigheter, presentera en slutrapport med rekommendationer och riktlinjer till dem som utformar politiken. Vidare skall den internationella arbetsgruppen bidra till att rekommendationerna får en vid spridning och till fullo beaktas av beslutsfattarna.

Bilaga II

Uppdragsbeskrivning för sekretariatet för den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter

Syfte

Sekretariatet skall samordna och biträda den internationella arbetsgruppen - vilken i sin verksamhet skall utföra sina analyser och avge sina rekommendationer under fullt oberoende genom att:

- underlätta samarbete och kommunikation samt assistera de båda ordförandena och de övriga medlemmarna av den internationella arbetsgruppen,
- utföra relevanta analyser och tillhandahålla information och förslag till den internationella arbetsgruppen,
- beställa och granska relevant analytiskt arbete och undersökningar,
- organisera eller beställa seminarier samt utarbeta bakgrundsdocument,
- delge den internationella arbetsgruppens arbete med intressenterna, samråda med dem och tillse att arbetsgruppen beaktar deras synpunkter,
- främja godtagande och tillämpning av den internationella arbetsgruppens rön och rekommendationer gentemot intressenterna,
- förbereda den internationella arbetsgruppens slutrapport och rekommendationer, samt
- lämna den internationella arbetsgruppen administrativt stöd, innefattande redovisning av utgifter, resor, dagtraktamenten m.m. som sammanhänger med arbetsgruppens verksamhet.

Personal

Sekretariatet skall bestå av en direktör, omkring fyra seniora tjänstemän samt en administratör.

Varaktighet

Sekretariatet skall ha en mandattid på två och ett halvt år.

Immunitet och privilegier för sekretariatet för den internationella arbetsgruppen för globala nyttigheter och sekretariatets personal

Artikel I

DEFINITIONER

I denna bilaga används följande ord och uttryck med de betydelser som här anges:

- a) regeringen: Konungariket Sveriges regering,
- b) arbetsgruppen: den internationella arbetsgruppen för globala gemensamma nyttigheter,
- c) sekretariatet: sekretariatet för arbetsgruppen,
- d) direktören: sekretariatets direktör och under hans eller hennes frånvaro varje annan tjänsteman eller sakkunnig som särskilt utsetts att företräda honom eller henne,
- e) tjänstemän: personer som är anställda vid sekretariatet för att utföra dess ordinarie arbetsuppgifter och personer som är sekonderade till sekretariatet för en tid av minst ett år för att utföra dess ordinarie arbetsuppgifter,
- f) sakkunniga: andra personer än sekretariatets tjänstemän, tillsatta av sekretariatet för att utföra en eller flera särskilda uppgifter,
- g) sekretariatets personal: direktören, tjänstemän och sakkunniga,
- h) ersättningar: alla summor avseende arbete utfört för sekretariatet som utbetalas till, tillfaller eller tillkommer en tjänsteman eller sakkunnig i vilken form som helst,
- i) skatter som utgör avgifter för allmännyttiga tjänster: sådana skatter som betalas i direkt samband med en statlig eller kommunal myndighets tillhandahållande av en särskild tjänst.

Artikel II

SEKRETARIATETS EGENDOM, PENNINGMEDEL OCH
TILLGÅNGAR

1. Sekretariatet, dess egendom och tillgångar skall åtnjuta immunitet mot varje slags rättsliga åtgärder. Egendom och tillgångar som sekretariatet innehar för att uppfylla sina mål får inte bli föremål för rekvisition, beslagtagande, expropriation eller något annat slags ingripande av en verkställande, administrativ eller rättslig myndighet. Direktören har rätt att häva denna immunitet i enskilda fall.

2. Sekretariatet, dess egendom och tillgångar, inkomster och intäkter, skall vara befriade från:

- a) alla direkta skatter; sekretariatet skall dock inte begära befrielse från skatter som utgör avgifter för allmännyttiga tjänster,
- b) indirekta skatter på varor som inköpts eller tjänster som utförts för sekretariatets verksamhet, i enlighet med reglerna för skatteprivilegier för

internationella organisationer, fastställda i svensk lagstiftning avseende indirekt beskattning,
c) lönekostnadspåslag, socialavgifter och löneskatt för tjänstemännen,
d) tull- och importavgifter.

Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

3. Sekretariatet skall ha rätt att inneha penningmedel och valutor av alla slag och att ha konton i vilken valuta som helst.

4. Sekretariatet skall inte vara föremål för några rättsliga bestämmelser om in- och utförselförbud eller in- och utförselrestriktioner med avseende på varor som förs in eller ut av sekretariatet för tjänstebruk. Varor som införs i Sverige får endast avyttras i Sverige på villkor som har godkänts av regeringen.

Artikel III

LOKALER OCH TJÄNSTER

1. Berörda svenska myndigheter skall vidta nödvändiga åtgärder för att trygga säkerhet och skydd för sekretariatets lokaler och dess personal.

2. Sekretariatets arkiv, tillsammans med alla dokument, manuskript, datalagrad information, upptagningar, fotografier och filmer som tillhör eller innehas av sekretariatet, skall vara okränkbara.

3. Berörda svenska myndigheter skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att sekretariatet på skäliga villkor har tillgång till de allmännyttiga tjänster det behöver. I fråga om telefon, radio/telegraf, telex och post skall sekretariatet åtnjuta samma privilegier som diplomatiska representationer vanligen åtnjuter.

Artikel IV

TILLTRÄDE OCH VISERINGAR

1. Regeringen förbinder sig att bevilja inresa till Sverige utan viseringsavgift till följande personer så länge de har anledning att uppehålla sig hos sekretariatet:

- a) Arbetsgruppens två ordföranden.
- b) Övriga medlemmar av arbetsgruppen.
- c) Direktören.
- d) Tjänstemän.
- e) Sakkunniga.
- f) Ovannämnda personers familjemedlemmar, om de tillhör deras respektive hushåll.
- g) Personer som har inbjudits till sekretariatet av direktören.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall gälla oberoende av relationerna mellan regeringen och de berörda personernas regering. De skall varken utgöra hinder för krav på skäliga bevis för att personer som gör anspråk på de ovannämnda rättigheterna tillhör de angivna kategorierna, eller för ett

skäligt uppfyllande av internationella karantänsbestämmelser i folkhälsoföreskrifter. Denna bestämmelse skall inte påverka den immunitet som gäller enligt artikel V. Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

3. Direktören skall så vitt möjligt före deras ankomst till Sverige underrätta regeringen om namnen på personer i de kategorier som anges i punkt 1 i denna artikel, för att underlätta för regeringen att genomföra bestämmelserna i denna bilaga.

Artikel V

DIREKTÖREN, TJÄNSTEMÄN OCH SAKKUNNIGA

1. Tjänstemän som inte är svenska medborgare eller bosatta i Sverige omedelbart före anställningen vid sekretariatet, och direktören om denne inte är svensk medborgare eller bosatt i Sverige omedelbart före uppdragets början, skall åtnjuta följande:

a) Immunitet mot rättsliga åtgärder av varje slag i samband med muntliga eller skriftliga uttalanden som de har gjort i egenskap av tjänstemän eller direktör och åtgärder som de har vidtagit i denna egenskap. Denna immunitet skall fortsätta att gälla när de berörda personerna har lämnat sin tjänst eller sitt uppdrag vid sekretariatet.

b) Rätt att kräva okränkbarhet för alla handlingar, dokument, manuskript, datalagrad information, upptagningar, fotografier och filmer som rör sekretariatets verksamhet.

c) Befrielse från skatt och allmänna pensionsavgifter på lön och ersättning som utbetalas av sekretariatet.

d) Befrielse för sig själva och de familjemedlemmar som ingår i deras hushåll från bestämmelser om begränsning av invandring och om registrering av utlänningar.

e) Befrielse från nationell tjänsteplikt.

f) Samma privilegier i fråga om valutaväxling som tillerkänns tjänstemän som innehar motsvarande befattningar vid diplomatiska beskickningar. Tjänstemännen och direktören skall när de avslutar sin anställning i Sverige ha laglig rätt att utan hinder utföra pengar från Sverige i samma valuta och upp till samma belopp som de införde till Sverige, tillsammans med andra pengar som de kan styrka att de är lagliga innehavare av.

g) Samma skydd och möjligheter till repatriering för sig själva personligen och för de familjemedlemmar som ingår i deras hushåll som under internationella kriser tillerkänns tjänstemän som innehar motsvarande befattningar vid diplomatiska beskickningar.

h) Rätt att när de tillträder sin tjänst eller sitt uppdrag, utan tull och andra införselavgifter, införa möbler och personliga tillhörigheter, inklusive ett motorfordon. Införsel kan ske i en eller flera sändningar.

2. Tjänstemän som är svenska medborgare eller bosatta i Sverige omedelbart före anställningen vid sekretariatet, och direktören om denne är svensk medborgare eller bosatt i Sverige omedelbart före uppdragets början, skall åtnjuta immunitet och privilegier enligt punkt 1 a, 1 b, 1 d

och 1 e i denna artikel V. De skall vidare vara befriade från att betala allmänna pensionsavgifter.

Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

3. Både personer som nämns i artikel IV 1 a, IV 1 b och IV 1 e, som varken är svenska medborgare eller bosatta i Sverige omedelbart före anställningen vid sekretariatet, skall åtnjuta immunitet och privilegier enligt punkt 1 a – 1 g i denna artikel V. Både personer som nämns i artikel IV 1 a, IV 1 b och IV 1 e, som är svenska medborgare eller bosatta i Sverige omedelbart före anställningen vid sekretariatet, skall åtnjuta immunitet och privilegier enligt punkt 1 a och 1 b i denna artikel V.

4. Immunitet och privilegier enligt denna bilaga medges endast för att sekretariatets mål och syften skall uppnås effektivt. Direktören får häva den immunitet som en person åtnjuter enligt denna bilaga om immuniteten enligt direktörens åsikt skulle hindra rättvisans gång och kan upphävas utan förfång för sekretariatets intressen. Regeringen får efter samråd med Republiken Frankrikes regering häva direktörens immunitet under motsvarande omständigheter.

5. Regeringen förbinder sig att, utöver och åtskilt från sina övriga bidrag, lämna ett ekonomiskt bidrag till sekretariatet uppgående till ett belopp lika stort som skatten på ersättningar och arvoden från sekretariatet att betalas av personal som inte är undantagen skattskyldighet enligt denna artikel V, och dragits av sekretariatet och inbetalats till svenskt skattemyndighet.

6. Vid tillämpning av denna artikel V skall inte en person anses vara bosatt i Sverige om han eller hon omedelbart före anställningen vid sekretariatet varit anställd av någon internationell organisation.

7. Vid tillämpningen av artikel V 1 c om befrielse från skatt på lön och ersättning som utbetalas av sekretariatet, skall begreppet "bosatt i Sverige" innebära skatterättsligt bosatt i Sverige enligt svensk nationell lagstiftning.

Artikel VI SOCIALFÖRSÄKRINGSSKYDD

1. Direktören, tjänstemännen och de familjemedlemmar som ingår i deras respektive hushåll skall omfattas av tillämpliga socialförsäkringar som sekretariatet skall svara för och skall vara undantagna från varje socialförsäkringssystem som har införts genom svensk lag, inbegripet hälso- och sjukvård.

2. Direktörens och tjänstemännens familjemedlemmar skall dock ha rätt till svenska sociala trygghetsförmåner om dessa familjemedlemmar var bosatta i Sverige omedelbart före direktörens uppdrag eller tjänstemannens anställning vid sekretariatet.

3. Bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skall inte gälla för inkomst från förvärvsverksamhet i Sverige vid sidan av sekretariatet. Prop. 2002/03:68
Bilaga 1

Artikel VII

KOMMUNIKATIONER

1. Sekretariatets officiella korrespondens skall vara okränkbar.
2. Regeringen skall medge och värna obegränsade kommunikationer för sekretariatet vad gäller dess officiella verksamhet. Sekretariatet får bruka alla lämpliga kommunikationsmedel.
3. Förseglade väskor som innehåller handlingar eller föremål för tjänstebruk får inte öppnas eller kvarhållas om innehållet anges synligt utanpå.

Artikel VIII

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. Alla personer som åtnjuter immunitet och privilegier enligt denna bilaga är skyldiga att följa svensk lag om det inte inkräktar på den immunitet och de privilegier som har beviljats.
2. Denna bilaga skall tolkas med hänsyn till dess grundläggande syfte att göra det möjligt för sekretariatet att till fullo och effektivt uppnå sitt mål.
3. Bestämmelserna i denna bilaga om befrielse från skatter och avgifter skall tillämpas från den 1 januari 2003. Undantaget från skatteplikt vid förvärv av motorfordon skall dock inte gälla retroaktivt.